

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice

**Universitatea de Studii Politice și
Economice Europene „Constantin Stere”**

**Biblioteca Publică de Drept
filială a BM „B.P. Hasdeu”**

Conferința științifică națională cu participare internațională

**„Drepturile persoanei: probleme actuale în lumina jurisprudenței naționale”
dedicată jubileului de 75 ani de viață ai dlui Andrei SMOCHINĂ,
profesor universitar, doctor habilitat în drept,
cavaler al Ordinului Republicii**

Chișinău, 10 decembrie 2021

Comitetul științific:

Dr. hab. în șt. politice, prof. univ., Victor JUC, director, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice

Dr. hab. în drept, prof. univ., Valeriu CUȘNIR, vicedirector, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice

Dr. în drept Mihai TAȘCĂ, Agenția pentru Știință și Memorie Militară

Dr. hab. în drept, prof. univ., Gheorghe AVORNIC, rector, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”

Dr. în drept, conf. univ., Iurie FRUNZĂ, șef secție, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice

Dr. hab. în drept, prof. univ., Dumitru BALTAG, Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Doctor în drept, conf. univ., Boris NEGRU, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Drept

Elena ZAVTONI, director, Biblioteca Publică de Drept, filiala BM „B.P. Hasdeu”

Cristina NAGY, dr. în drept, conf. univ., Universitatea „Tibiscus” din Timișoara

Comitetul organizatoric:

Dr. hab., prof. univ., Victor JUC

Dr. hab., prof. univ., Valeriu CUȘNIR

Dr. în drept, Mihai TAȘCĂ

Dr. în drept, conf. univ., Iurie FRUNZĂ

Cerc. științ., Angela STAVER

Elena ZAVTONI, director, Biblioteca Publică de Drept, filiala BM „B.P. Hasdeu”

PROGRAM

Locul desfășurării:

Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice
(Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 1, sala mică, etajul 3, Academia de Științe a Moldovei)

Locuri de conexiune:

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”
(Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 200, etajul 6, sala 615)
Biblioteca Publică de Drept, filială a BM „B.P. Hasdeu”
(str. Armenească nr. 42)

09.30 - 10.00 Înregistrarea (logarea) participanților

Link de conexiune

<https://us02web.zoom.us/j/86890265197?pwd=STdVRERkMG56WEkySjN4OHZRTEZOUT09>

Identificator: 868 9026 5197

Cod de acces: 304327

10.00 – 10.30 Deschiderea conferinței

Vernisarea expoziției de lucrări științifice publicate de prof. univ.,
dr. hab. în drept Andrei Smochină (Biblioteca Publică de Drept, filială a
BM „B.P. Hasdeu”, str. Armenească nr. 42)

Cuvânt de salut:

Victor JUC, dr. hab. în șt. politice, prof. univ., director, Institutul de Cercetări Juridice,
Politice și Sociologice

Gheorghe AVORNIC, dr. hab. în drept, prof. univ., rector, Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene „Constantin Stere”

Gheorghe COJOCARU, dr. hab. în istorie, conf. univ., director, Institutul de Istorie

Serghei BRÂNZĂ, dr. hab. în drept, prof. univ., decan, Facultatea de Drept, Universitatea
de Stat din Moldova

Elena ZAVTONI, director, Biblioteca Publică de Drept, filiala BM „B.P. Hasdeu”

Andrei NEGRU, dr. hab. în drept, prof. univ., Facultatea de Drept, Universitatea de Stat
din Moldova

Nicolae ENCIU, dr. hab. în istorie, conf. univ., vicedirector, Institutul de Istorie

Valeriu CUȘNIR, dr. hab. în drept, prof. univ., vicedirector, Institutul de Cercetări
Juridice, Politice și Sociologice

Serghei ZAHARIA, dr. în istorie, conf. univ., rector, Universitatea de Stat din Comrat

Vitalie RUSU, dr. în drept, conf. univ., decan, Facultatea de Drept, Universitatea
Pedagogică de Stat „Alec Russo” din Bălți

ALOCUȚIUNI ÎN PLEN

10.30 – 12.30

Moderatori: **Victor JUC**, dr. hab. în șt. politice, prof. univ., director, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, Ministerul Educației și Cercetării
Valeriu CUȘNIR, dr. hab. în drept, prof. univ., vicedirector, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, Ministerul Educației și Cercetării

Iurie FRUNZĂ, dr. în drept, conf. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, *Profesorul Andrei Smochină – personalitate notorie a științei juridice din Republica Moldova, adevărat apărător al drepturilor omului*

Serghei SPRINCEAN, dr. hab. în șt. politice, conf. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, *Siguranța persoanei în contextul promovării drepturilor omului în Republica Moldova*

Tudor OSOIANU, doctor în drept, conf. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, *Revizuirea procesului și casarea hotărârilor instanțelor de control judiciar al urmării penale după pronunțarea Hotărârii de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului*

Elena DOINA, dr., lect. univ. Universitatea „Tibiscus”, Timișoara, România, *Statul și dreptul – cadrul de apariție și evoluție a subiectului de drept și a capacității juridice*

Andrei SMOCHINĂ, doctor habilitat în științe juridice, profesor universitar, consultant științific, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, **Carolina SMOCHINĂ**, doctor în drept, profesor universitar, European University of Lefke, *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți în contextul crizei cauzate de pandemia (Covid-19)*

Viorel BERLIBA, dr. hab. în drept, conf. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, *Expirarea termenului de prescripție și soluțiile normative incidente în baza acestui temei de drept*

Discuții: 12.30 – 12.45

12.45 – 13.00 Pauză de cafea

SESIUNE DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE

13.00 – 15.30

Sectiunea I

Moderator: **Valeriu CUȘNIR**, dr. hab. în drept, prof. univ., vicedirector, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice

Raisa GRECU, doctor hab., conf. univ., Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, *Reflectarea principiului umanismului în legislația penală a Republicii Moldova*

Oleg BONTEA, dr. în drept, conf. univ., Academia „Ștefan cel Mare”, Ministerul Afacerilor Interne, *Minoritățile naționale, autonomia și autodeterminarea popoarelor*

Natalia ȘCIUCHINA, dr. hab. în drept, prof. univ., șefa catedrei drept Antreprenorial și dreptul muncii, Universitatea Pedagogică de Stat „Taras Șevcenco” din Tiraspol, **Andrei SMOCHINĂ**, dr. hab. în drept, prof. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, *Imperativele juridice ale dezvoltării durabile ca o condiție pentru implementarea drepturilor sociale ale omului*

Vadim SUHOV, doctorand, Școala Doctorală Științe Juridice, USM, *Международные стандарты права на бесплатную юридическую помощь*

Cristina BERLINSCHII, doctorandă, Școala Doctorală Universitatea Liberă Internațională din Moldova, *Provocările exercitării dreptului la vot în condiții de pandemie*

Igor ARSENI, dr. în drept, conf. univ., Universitatea de Stat din Comrat, cercet. științ. superior, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, *Оптимизация гражданского судопроизводства на стадии подготовки дела к судебному разбирательству*

Eugeniu TROCIN, doctorand, Școala Doctorală Științe Juridice, Universitatea de Stat din Moldova, *Dreptul - principiu la un proces contradictoriu - condiție indispensabilă realizării unui acces la justiție efectiv*

Dumitru BALTAG, dr. hab. în drept, prof. univ., Universitatea Liberă Internațională din Moldova, *Educație și credință și drepturi-spre o reunificare a valorilor naționale*

Vladlena LÎSENCO, dr. în drept, Universitatea Pedagogică de Stat „Taras Șevcenco”, Tiraspol, *Институты гражданского общества: историко - правовой аспект*

Elena TENTIUC, doctorandă, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, *Analiza locului și rolul consolidării în sistematizarea legislației*

Igor IANAC, dr. în drept, conf. univ., Catedra Drept Public, Universitatea de Stat din Comrat, *Правовая пассивность и обеспечение прав личности в современных условиях*

Andrei GUSTIUC, dr. în drept, conf. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, **Ludmila GUSTIUC**, dr. în drept, conf. univ., *Interdependenta dintre corupție și drepturile omului în Republica Moldova*

Discuții: 15.30 – 16.00

Sesiunea II

13.00 – 15.30

Moderator: Cristina NAGY, conf. univ. dr., Universitatea „Tibiscus” din Timișoara

Tatiana FOCȘA, doctor în drept, lector universitar, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, *Dreptul la reintegrarea familiei din perspectiva jurisdicției Uniunii Europene*

Boris NEGRU, doctor în drept, conf. universitar, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Drept, **Zinaida LUPAȘCU**, doctor în drept, conf. universitar, Universitatea Tehnică din Moldova, Facultatea Construcții Geodezie și Cadastru, Departamentului IDEI, **Nicoleta Morozan**, doctorandă, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Drept, *Mecanismele juridice de garantare a drepturilor și libertăților omului - temeiul demersului legislativ a oricărui stat de drept*

Cristina NAGY, conf. univ. dr., Universitatea „Tibiscus” din Timișoara, **Elena Doina GHICA**, lect. univ. dr. Universitatea „Tibiscus” din Timișoara, **Carmen-Anamaria TIPĂRESCU**, masterandă, Universitatea „Tibiscus” din Timișoara, specializarea Auditul și evaluarea întreprinderii, *Noțiuni teoretice privind riscul de faliment*

Gheorghe COSTACHI, dr. hab. în drept, prof. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, **Matei LAZĂR**, doctorand, Universitatea de Stat din Moldova, *Mijloace și modalități de implicare a cetățenilor în procesul legislativ*

Irina IACUB, dr. în drept, conf. univ., Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată, *Carențele apărării drepturilor vătămăte de autorități în procedura contenciosului administrativ*

Valeriu CUȘNIR, dr. hab. în drept, prof. univ., vicedirector al Institutului de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, *Conflictul armat de la Nistru: abordări politico-juridice*

Tudorița-Sanda SOHOTCHI, doctorandă, Universitatea de Stat din Moldova, *Importanța asigurării securității umane în procesul de democratizare sociopolitică*

Angela BURLEA, masterandă FRIȘPA, Universitatea de Stat din Moldova, *Democratizarea ca prioritate a evoluției sistemului electoral*

Silvia GORIUC, dr. în drept, conf. univ., Academia de Administrare Publică pe lângă președintele Republicii Moldova, *Aspecte interpretative privind regimul constituțional al Republicii Moldova*

Alexandru ȚĂRNĂ, doctorand, Universitatea de Stat din Moldova, *Repere conceptuale privind noile reglementări în domeniul serviciilor digitale la nivelul Uniunii Europene*

Discuții: 15.30 – 16.00

Sectiunea III

13.00 – 15.30

Moderator: Mihai TAȘCĂ, dr. în drept, ICJPS, Agenția pentru Știință și Memorie Militară.

Rodica CIOBANU, dr. hab. în drept, conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova, *Rolul personalităților și profesionalismului în fortificarea dimensiunii axiologice a dreptului*

Natalia ALBU, dr. în drept, conf. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, *Aspecte privind securitatea persoanei și drepturile omului în contextul conflictelor „înghețate” din spațiul post-sovietic*

Dan POPOVICI, doctorand, Universitatea de Stat din Moldova, *Perspectivile fortificării securității umane prin prisma Acordului de Asociere RM-UE*

Elena ARAMĂ, dr. hab. în drept, prof. univ., Universitatea de Stat din Moldova, **Mihai TAȘCĂ**, dr. în drept, Agenția pentru Știință și Memorie Militară, *Români cu studii juridice în Franța: de la începuturi până la 1940 - repere pentru un studiu aprofundat*

Ion CREȚU, doctorand, Universitatea de Stat din Moldova, *Modernizarea sociopolitică și cultura securitară a persoanei*

Adrian CRASNOBAEV, dr. în drept, Universitatea de Stat din Moldova, *Unele aspecte cu privire la dreptul fundamental al omului la un mediu înconjurător sănătos*

Maria GRĂU-PANȚUREAC, dr. în drept, Academia de Studii Economice din Moldova, *Practica Curții Europe a Drepturilor Omului în soluționarea litigiilor electorale*

Renata COZONAC, doctorandă, Universitatea de Stat din Moldova, *Impactul promovării securității umane și a drepturilor omului asupra modernizării sociopolitice*

Mariana ODAINIC, dr. în drept, con. univ., Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, ULIM, *Reglementarea juridică a drepturilor contribuabilului în cadrul activității de control fiscal*

Ghenadie MITROFANOV, doctorand, Universitatea de Stat din Moldova, *Dificultăți în promovarea drepturilor omului în contextul asigurării securității globale evoluției sistemului electoral*

Discuții: 15.30 – 16.00

Totalizare: 16.00 – 16.30

Dr. hab., prof. univ., Victor Juc

Dr. hab., prof. univ., Valeriu Cușnir

Dr. hab. prof. univ., Gheorghe Avornic

Lansare de carte: 16.30 - 17.00

Studii și Cercetări Juridice, Partea 3-4/2021, Culegere de lucrări științifice de specialitate, Chișinău, 2021, 280 p.

Costachi Gheorghe, *Rolul justiției în edificarea statului de drept*. Monografie. Chișinău: S.n., 2021 (Tipogr. "Print Caro"). 1071 p. (48 c.a.) ISBN 978-9975-56-894-4;

Frunză Iurie, *Activitatea avocațială în Republica Moldova*. Monografie.– Chișinău: ICJPS, 2021 (ÎS FEP „Tipografia Centrală”). – 216 p. (8,86 c.a.) ISBN 978-9975-3201-5-3.;

Frunză Iurie, Sosna Alexandru, Sosna Boris, Stefu Lilia, Moroz Remus, *Procedura de aplicare la curtea europeană a drepturilor omului. Instrucțiuni pas cu pas*. Chișinău, Institutul pentru Democrație. ICJPS. – Chișinău: „Print-Caro” SRL, 2021 (DEP „Kings Tour” SRL). – 216 p. (8,86 c.a.) ISBN-978-9975-56-849-4.

Osoianu Tudor, *Sesizarea organului de urmărire penală*. Monografie. Ch. 2021, 206 p. Redactor științific: Ostavciuc Dinu. ISBN 978-9975-3366-5-9.

Osoianu Tudor, Ostavciuc Dinu. *Urmărirea penală. Curs universitar*. Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova. Ch. 2021. 494 p. ISBN 978-9975-157-58-2.

Mihai Tașcă, *Izvoarele dreptului privat în Basarabia în sec. XIX – prima jumătate a sec. XX*, Ed. Cartdidact, Chișinău, 2020, 268 p.